

Zpráva ze zahraniční služební cesty

Jméno a příjmení účastníka cesty	Jaroslav Kvasnica	
Pracoviště – dle organizační struktury	2.4., 2.4.1	
Pracoviště – zařazení	ODIF, OAW	
Důvod cesty	konference Code4lib 2017	
Místo – město	Los Angeles	
Místo – země	USA	
Datum (od-do)	4. 3. 2014 – 9. 3. 2014	
Podrobný časový harmonogram	4. 3. 2017 – odlet z Prahy 6. 3. – 9. 3. 2017 – konference	
Spolucestující z NK	Zuzana Kvašová	
Finanční zajištění	VaV 0137, VaV 0136	
Cíle cesty	Cílem cesty byla účast konferenci Code4Lib a seznámení se s aktuálními trendy v oboru dlouhodobé archivace digitálních dokumentů a webové archivace.	
Plnění cílů cesty (konkrétně)	Cíle byly splněny. Byly získány poznatky, které budou moci být využity pro činnost a rozvoj dlouhodobé archivace digitálních dokumentů a webové archivace v NK ČR.	
Program a další podrobnější informace	Viz. níže	
Přivezené materiály	-	
Datum předložení zprávy	1. 4. 2017	
Podpis předkladatele zprávy	1.4.	
Podpis nadřízeného	Datum: 7.5.2017	Podpis:
Vloženo na Intranet	Datum:	Podpis:
Přijato v mezinárodním oddělení	Datum:	Podpis:

Zpráva je pracovníkem do mezinárodního oddělení předložena nejpozději při vyúčtování cesty do 2 týdnů po jejím ukončení. Bez cestovní zprávy nebude provedeno vyúčtování. Při výjezdu více pracovníků na tutéž služební cestu s tímž programem lze odevzdat společnou cestovní zprávu.

Podrobnější informace:

Program konference na adrese <http://2017.code4lib.org>, 6. 3. byly v rámci konference pořádány placené workshopy.

7. 3. 2017 – 1. den konference

Hector Corea z univerzitní knihovny z Brown University měl přednášku na téma vývoje vlastních softwarových řešení v knihovnách. V přednášce byly představeny důvody, proč by knihovny měly přistoupit na vývoj vlastních aplikací místo toho, aby adaptovaly velké hotové softwarové řešení. Jako hlavní důvody pro tuto volbu uvedl sociální rozměr: pokud se pracovníci přímo podílejí na vývoji software, tak se zároveň učí novým věcem, lépe softwarovému řešení rozumí a mohou lépe definovat své potřeby. Druhým rozměrem je rozměr technický, kdy při vývoji vlastního software vznikají méně komplexní řešení, které neobsahují nepotřebné funkce a to přináší méně technických problémů a nároků na HW.

Tým inženýrů a knihovníků ze Standfordské univerzity (Jessica Berrellez, Claire Valdivia, Amy Gay, Jada Jones) představili crowdsourcing jako formu digitálního kurátorství a mluvili o tom, jak vytvořit projekt se zapojením dobrovolníků. Benefity, které takový přístup přináší jsou zejména: úspora financí, vytvoření nové sítě kontaktů na profesionály z různých koutů země, méně nároků na současné zaměstnance a zvýšení jejich motivace. Výzvy, které takový přístup přináší jsou potřeba řízení dobrovolníků, administrativní problémy a neochota vedení, prioritizace problémů k řešení.

Další přednášky z dopoledního bloku byly zaměřeny na řízení týmů, motivaci technických pracovníků (nedostatek peněz v státním sektoru) a problémy/výhody najímání stážistů, studentů a dobrovolníků.

Odpolední blok by zaměřený na představení novinek v open-source softwarových řešeních pro knihovny. Jako první mluvila Hannah Frost o softwarovém řešení Hydra-in-a-Box, který vyvíjí Standfordská univerzita, Digital Public Library of America a firma DuraSpace. Hydra-in-a-Box je repozitář, který je postavený na open source repozitáři Hydra, ale navíc má přinést jednoduchou instalaci a nastavení, nové možnosti agregace metadat a nástrojů pro tvorbu nových metadat. A v dalších fázích projektů i cloudové řešení pro knihovny. Hydra-in-a-Box vstoupila v létě 2017 do pilotního provozu.

Dalším softwarovým řešením, který představil Laney McGlohon, nese název ArchivesSpace a jedná se o novou generaci web-based information management-system, který je vytvořený pro správu archivních informací a je propojitelný s nejrůznějšími repozitáři, které knihovny využívají. (<http://archivesspace.org>)

Posledním přednášejícím v odpoledním bloku byla Sara Allain z Archivematici. Sara Allain představila novinky, které se týkaly novinek, které toto otevřené řešení pro dlouhodobou ochranu přineslo v uplynulém roce. Sara Allain zdůrazňovala, že Archivematica je nástroj pro vytváření AIP balíčků a nejedná se o kompletní LTP řešení. Proto se Archivematica zaměřila na propojení s dalšími nástroji jako je Islandora, DSpace nebo AtoM či ArchivesSpace (zmiňovaný výše).

Zpráva je pracovníkem do mezinárodního oddělení předložena nejpozději při vyúčtování cesty do 2 týdnů po jejím ukončení. Bez cestovní zprávy nebude provedeno vyúčtování. Při výjezdu více pracovníků na tutéž služební cestu s týmž programem lze odevzdat společnou cestovní zprávu.

8. 3. 2017 - 2. den konference

Druhý den začal blokem přednášek zaměřených na bezpečnost, přístupnost a soukromí a na aspekty, které je třeba brát v úvahu při vývoji nebo nasazování software v knihovně. Monica Maceli představila několik nástrojů, které slouží pro ochranu osobních údajů

Katherine Deibel mluvila o přístupnosti knihovních katalogů. Vytvoření knihovního katalogu Katherine prezentovala jako komplexní problém, který s sebou přináší nutnost znalosti technologií, standardů a zákonů. Zároveň podotkla, že existuje velké množství omezení, které mohou lidé mít a to přináší velké nároky na vývojáře. Jak správně adaptovat všechna opatření demonstrovala na stránce s vyhledávacími výsledky knihovního katalogu, mluvila o různých typech handicapů a možnost, jaké řešení existují a jak je implementovat. V další přednášce Katherine Lynch mluvila o testování přístupnosti webových stránek ve velkém měřítku.

V odpoledním bloku, který byl zaměřený na automatizaci a tvorbu metadat, mluvili Corey Harper z Elsevieru a Nathan Lomeli z Getty Institutu o zpracování přirozeného jazyka. Přednášky byly samozřejmě zaměřeny na zpracování angličtiny, tudíž pro české prostředí ne úplně aplikovatelné. Nathan mluvil o úspěších v této oblasti, které mají firmy Google, IBM a Apple. Přesto ale ještě neexistuje kompletní řešení tohoto problému (a už vůbec ne pro menší světové jazyky).

Kelley McGrath z Univesity of Oregon přednášel o sémantickém webu a automatizovaném zpracování metadat, která je možná díky této technologii. Demonstroval to filmových metadat a jejich zpracování s využitím machine learning. Zajímavé to může být pro webové archivy pro vytváření automatizovaných katalogů, nicméně sémantický web je teprve na začátku, stejně tak i využití machine learning pro zpracování metadat. Další využití automatizace v knihovnách představili Scott Ziegler a Richard Shrake z APS library, který tuto technologii využívají k doporučení knížek čtenářům, k tomu vytvořili pro svoji knihovnu SW Aeon, která zpracovává katalogové záznamy a dále vytváření doporučení pro čtenáře.

9. 3. 2017 - 3. den konference

Třetí den byl svým zaměřením více technický. Robert Haschart z OCLC představil novou verzi SolrMarc, indexačního nástroje pro MARC záznamy. Toto řešení využívá například VuFind nebo Project Blacklight. Nová verze přináší vyšší konfigurovatelnost a nové možnosti jako jsou podmíněné kvalifikátory, modifikátory specifikací, více překladatelských map a podpora pro dynamicky kompilované vlastní indexovací metody. Bruce Barton představil koncept koordinovaného vyhledávání (Coordinated Discovery), které představuje řešení pro vytvoření koherentní práce mezi různými typy zdrojů - bibliografickými, digitálními sbírkami, článkem apod. Jedná se o nový typ agegovaného vyhledávání, který by měl nabízet stejnou zkušenost pro jakýkoliv typ dokumentu.

Zpráva je pracovníkem do mezinárodního oddělení předložena nejpozději při vyúčtování cesty do 2 týdnů po jejím ukončení. Bez cestovní zprávy nebude provedeno vyúčtování. Při výjezdu více pracovníků na tutéž služební cestu s týmž programem lze odevzdat společnou cestovní zprávu.
